

Проблеми са простатом

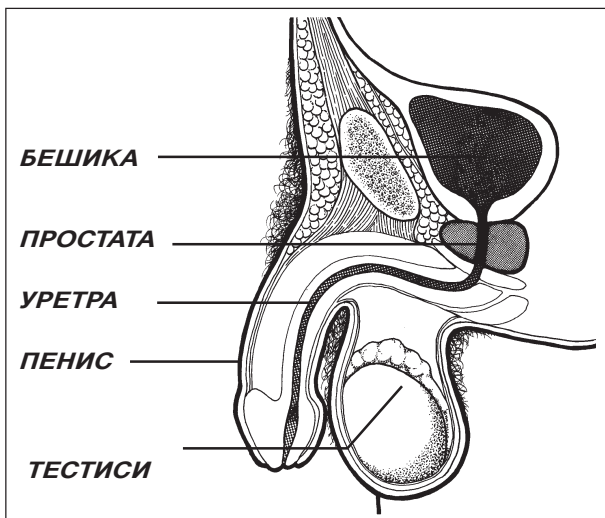
Овај информативни лист одговара на нека од уобичајених питања у вези проблема са простатом. Многе особе сматрају да, ако су упознате са својом болешћу, то им помаже да се боље са истом суоче и да саме себи помогну. Ово није замена за разговор са вашим лекаром или медицинским сестрама. Молимо вас да га користите као водич за питања која желите да поставите.

Шта је простата?

Простата је мушка полна жлезда. Код одраслог мушкарца, она је обично отприлике величине ораха. Простата се налази испод бешике, на дну пениса и непосредно испред отвора задњице (ректума).

Она производи један део семене течности.

Простата има малу рупу на средини. Мокраћна цев (уретра) која празни бешику од мокраће, пролази кроз ову рупу на свом путу до краја пениса.

Како ћу знати да ли имам проблема са простатом?

Обично се проблеми са простатом јављају код мушкараца преко педесет година старости.

Вероватно да имате одређених потешкоћа са мокрењем. Можда се суочавате са неким или свим од доле наведених промена:

- потешкоће у почињању са мокрењем, нарочито када вам се жури
- потешкоће у заустављању млаза мокраће
- мокрење дуже траје зато што је млаз слаб или почиње па стаје
- мокраћа капље након што сте завршили са мокрењем
- чешће идете да мокрите током дана, иако немате много мокраће да избаците
- устајете ноћу да идете у WC а пре сте могли да преспавате ноћ а да не мокрите. То може да вас измори и изнервира.
- потреба да у било које доба хитно идете да мокрите
- осећај да нисте сасвим завршили са мокрењем или да опет треба да идете да мокрите чак иако ништа 'не излази'
- бол или пецање док мокрите
- с времена на време, крв у мокраћи. То увек морате да проверите код лекара.

Ако се суочавате са било којим од ових проблема, обратите се вашем лекару. Немојте да их једноставно прихватите као природни процес старења - одговарајуће лечење може да вам помогне.

Шта узрокује ове проблеме?

У 90 посто случајева проблема са простатом, простата је увеличана и притиска уретру. Овај проблем се назива доброћудна хиперплазија простате или BHP а узрок су му хормоналне промене простате.

Ово утиче на отприлике педесет посто мушкараца старијих од педесет година и није рак.

Понекад отицање простате може бити узроковано инфекцијом под називом простатитис а она има сличне симптоме као и ВНР само што се обично јавља код млађих мушкараца.

Упамтите - већина проблема са простатом није рак и велики део њих се може лечити.

Шта ће лекар да уради?

Као прво, ваш лекар треба да установи шта узрокује дотични проблем. Ово ће обухватити одређене тестове а они подразумевају следеће:

Дигитални ректални преглед

Лекар ставља прст са рукавицом у вашу задњицу (ректум) да би опипао величину, облик и структуру ваше простате.

Тест за утврђивање антигена специфичног за простату (PSA)

Ово је вађење крви да би се утврдио специфични антиген простате који производи простата. Ако се у вашој крви пронађе висок ниво антигена, могуће је да сте добили рак простате - али лекар мора да вас шаље на даљње тестове да би био сигуран.

Биопсија

Ако су резултати вашег PSA теста или дигиталног ректалног прегледа абнормални, ваш лекар ће вас можда упутити код специјалисте (уролога). Уролог ће можда предложити биопсију која подразумева стављање ултразвучне сонде у ректум како би се установила абнормална подручја простате. Узимају се узорци (обично шест или више) простате и шаљу се патологу на даљње испитивање.

Овај поступак се не ради увек под анестезијом. Ваш лекар ће вас о томе обавестити.

Биопсија је једини сигуран начин за утврђивање рака простате. Биопсија ће исто тако указати на то да ли стање треба да се лечи, којом брзином се рак шири и у којој мери се рак распрострањено.

На који начин се проблеми са простатом и рак простате лече?

То зависи од врсте вашег проблема и колико је озбиљан. Ваш лекар ће се одлучити за најбољи могући поступак који одговара вашем стању. Чињеница да вам је увећана простата не значи да постоји већа вероватноћа да ћете добити рак простате.

Доброћудна хиперплазија простате

Ово стање може да се лечи лековима или операцијом. Лекови могу да измене ниво хормона или могу да опусте или умање простату тако да не притиска на уретру. Можда ћете морати да узимате лекове неколико месеци пре него што вам се побољша стање. Лекове треба да узимате док вам се не стабилизује стање и да идете на преглед код вашег лекара.

Операција се обавља да би се отклонио део простате, како би престала да притиска уретру. Такође се могу примењивати ласерски и микроталасни третмани.

Простатитис

Ово стање се обично лечи антибиотицима. Можда ћете морати да узимате антибиотике неколико месеци. Неки мушкарци ће можда морати и да иду на операцију како би се зауставио притисак увећане простате на уретру.

Рак простате

Понекад није потребно да се лечи рак простате. Често се лекар одлучи за 'пажљиво чекање' у оквиру кога обавља редовне тестове да би проверио да није дошло до неких промена. Ако рак почне да се шири, могуће је да ће касније бити предложено одређено лечење.

Лечење зависи од тога у којој је фази рак, колико имате година и какво вам је здравствено стање. Ако се рак није проширио, можда ћете ићи на операцију да би вам уклонили простату. Неки мушкарци ће ићи и на радиотерапију или брахитерапију (унутрашњу радиотерапију). Ако се рак проширио, можда ћете имати хормонално лечење како би се зауставио рак или да би се успорио.

Можда ћете желети да потражите нечије друго мишљење пре него што се одлучите за врсту лечења која би била за вас најбоља.

Да ли долази до било каквих компликација приликом лечења?

Операција или радиотерапија рака простате може да узрокује три главне компликације.

- Неки мушкарци више неће моћи да имају ерекцију (постају импотентни). До овог долази зато што живци који омогућавају ерекцију пролазе кроз простату. У неким случајевима је немогуће избећи оштећење ових живаца због места на којем је рак.

- Након операције, неки мушкарци могу да изгубе способност контролисања мокрења (постају инконтинентни) због оштећења мишића око простате.
- Лечење радиотерапијом понекад утиче на дебело црево. То може да подразумева пролив током лечења или оштећење дебелог црева које захтева лечење. Ако дође до компликација током лечења, помоћ ће бити на располагању

Пре него што донесете одлуку у вези лечења, разговарајте са вашим лекаром или назовите службу за информације на српском језику на број 03 9209 0169.

Да ли треба редовно да идем на преглед и контролу чак иако немам ниједан од симптома?

Ако размишљате о тесту за откривање рака простате, препоручљиво је да се претходно добро информисете о истом.

Већ пар година се води жуптра и понекад сложена дебата по питању тестова за утврђивање рака простате. Неке особе сматрају да сви мушкарци након одређених година старости треба редовно да се подвргну тестовима. Други сматрају да сваки појединац треба сам да донесе одлуку на основу своје информисаности.

Наше мишљење је да мушкарци треба да дођу до свих информација које су им потребне у вези тестова. Размотрите питања и проблеме. Разговарајте са онколошким сестрама при служби за информације и помоћ у вези рака на броју 03 9209 0169. Прочитајте наше информативне књижице на тему рака простате, проблеми и лечење истог. Посетите компјутерску страницу рака простате на адреси www.prostatehealth.org.au Разговарајте са мушкарцима који су се суочили са раком простате. Разговарајте са вашим лекаром.

На располагању су многа информативна средства и ми ћемо вам са задовољством помоћи да дођете до информација које су вам потребне.

Тренутно не спроводимо рутинске тестове за установљавање рака простате зато што не постоје поуздани докази да они спречавају умирања од рака простате. Не можемо да будемо сигурни ни да рутински тестови нису ефикасни па не саветујемо да се не подвргнете тестовима. Многа истраживања су у току и можда ће благовремено дати одговор на ово питање. То је одлука коју сами треба да донесете. Ми само предлагемо да се информисете у најбољој могућој мери.

За даљње информације, назовите службу за информације и помоћ у вези рака на српском језику на број 03 9209 0169.

Посетите компјутерску страницу рака простате аустралијских лавова на адреси www.prostatehealth.org.au